

*Prikaz***Black and Multiracial Politics in America**

(urednici Yvette M. Alex-Assensoh & Lawrence J. Hanks)
New York University Press, New York and London 2000., 403 str.

Amerika se danas suočava s važnim rasnim i etničko demografskim promjenama. Povećava se broj stanovništva hispanskog i azijskog porijekla, crno stanovništvo uglavnom ostaje nepromijenjeno brojem, te se predviđa da će u skorijoj budućnosti bijelci nehispanskog porijekla biti manjina u SAD-u. Zbirka eseja "Black and Multiracial Politics in America" skupila je na jednom mjestu znanstvenike različitih rasnih i etničkih grupa koji se bave istraživanjem rase i etniciteta. Knjiga je podijeljena na četiri teme, tj. poglavlja: političku inkorporaciju, rasnu polarizaciju i međuetničke sukobe (I); političke institucije i medije (II), političko ponašanje (III) te rasnu svijest (IV). Autori raspravljaju kako urbane političke institucije, političke koalicije, grupni identitet, slika manjina u medijima, rasna svijest, potpora afirmativnoj politici, političko ponašanje te pripadnost stranci utječu na američki multirasni krajolik. Urednica dr. Yvette M. Alex-Assensoh je kao Fulbrightov stipendist boravila tijekom prve polovice 2001. godine u Hrvatskoj gdje su je imali prigodu upoznati i prisustvovati njezinim predavanjima ("The Politics of American Racial and Ethnic Minorities") znanstveni novci s Fakulteta političkih znanosti u Zagrebu.

Kako bi bolje razumjeli rasnu topografiju SAD, smatraju urednici, moramo se zapitati koji su demografski parametri multirasne Amerike? Kojim se grupama predviđa da će preplaviti SAD? Otkuda dolaze, gdje žive, u kakvim su međusobnim odnosima, kakva je njihova politika i za koga glasuju? Urednici smatraju da danas termin imigrant gubi svoje tradicionalno značenje, a razlog pronalaze u dramatičnom povećanju imigranata iz različitih dijelova svijeta (Meksika, Centralne i Južne Amerike, Azije) u određena područja SAD. Pažljivom analizom može se ustvrditi da većina latinosa živi u Kaliforniji, Teksasu, Novom Meksiku i Arizoni, s time da meksički Amerikanci žive na zapadu, Portorikanci na sjeveroistoku, a kubanski Amerikanci na jugu (Florida). Azijati žive u Kaliforniji, Havajima, New Yorku, New Jerseyu i Washingtonu. Isto tako većina afričkih Amerikanaca živi na Jugu, a ostatak živi u urbanim područjima diljem čitave Amerike. Stoga je logično da je nacionalna politika regionalnog karaktera i pod utjecajem rasnih, etničkih i kulturnih karakteristika svake od regija.

Prvo poglavlje zbirke sastoji se od četiri eseja. Reuel Rogers (*Afro-Caribbean Immigrants, African American, and the Politics of Group Identity*) demonstrira ograničenja pluralističke teorije koja tvrdi da je asimilacija i politička inkorporacija ostvariva za sve rasne grupe koje žele pristup re-

sursima, a isto tako otkriva ograničenja "manjinske" perspektive afrokaripskih imigranata. Susan Howell (*Racial Polarization, Reaction to Urban Conditions, and the Approval of Black Mayors*) obrađuje temu crnih gradonačelnika koji su simbol kako i crnci mogu biti izabrani na tako visoke dužnosti. No, dovodi u pitanje i mogućnost crnog gradonačelnika da iskoristi mehanizme vlasti na dobrobit crnačke zajednice, a jednako tako i ostalih grupa koje su mu davale potporu. Jose Cruz (*Interminority Relations in Urban Settings*) iznosi case study crnačko-portorikanskih odnosa u gradu Hartford, Connecticut, a Akwasi Assensoh (*Conflict or Cooperation?*) analizira političku orijentaciju i ponašanje Afrikanaca u SAD, kao i interakciju Afrikanaca i afričkih Amerikanaca koja, ovisno o temi, varira od konflikta do suradnje.

Političke institucije i mediji (II) obrađeni su u dva eseja. Prvi je esej Michaela Jones-Correre (*Immigrants, Blacks, and Cities*) koji objašnjava izazove s kojima se suočavaju rasne i etničke grupe u pokušajima međusobnog približavanja i adaptacije novoj okolini i institucijama. Brigitte Nacos i Natasha Hritzuk oslikale su Crnu Ameriku očima kakve je vide masovni mediji.

Političko ponašanje, treće poglavlje, donosi pet eseja. *Tko glasuje u multirasnoj Americi?*, esej Pie-te Lien analiza je registriranja glasača i ishoda glasovanja prema rasi i etničkoj pripadnosti. Marion Orr (*Congress, Race and Anticrime Policy*) analizira odnos zastupnika u Kongresu, demokrata i republikanaca raznih rasa i njihov stav prema antikriminalističkoj politici. James Endersby i Charles Menefield (*Representation, Ethnicity, and Congress*) analiziraju zastupljenost Crnaca i Hispanjolaca (*Latinosa*) u Kongresu.

Ponos i pragmatizam Lawrencea Hanksa donosi činjenice koje utječu na raznolikost stranačkih interesa. Najinteresantniji je esej Pie-te Lien i Margaret Conwey u kojem autori uspoređuju potporu koju četiri osnovne rasne grupe (bijelci, crnci, latinosi, azijati) daju "afirmativnoj akciji". Afirmativna akcija je politika kvota koja ima rezervirana mjesta za pripadnike "manjina" (ponajprije se odnosi na crnce, ali su kasnije uključeni latinosi i azijati) i omogućuje im da se upišu u škole, na fakultete, da se zaposle i budu unaprijeđeni.

Rasna svijest, četvrto i završno poglavlje zbirke eseja "Black and Multiracial Politics in America" sastoji se od tri eseja i epiloga. Joseph McCormic 2nd i Sekou Franklin (*Expressions of Racial Consciousness in the African American Community*) navode na primjeru Million Man Marcha kako bi etničke i rasne grupe trebale surađivati u duhu pluralizma i sveobuhvatne strategije. Errol Henderson (*War, Political Cycles, and the Pendulum Thesis*) objašnjava uspon crnačkog nacionalizma i predviđa povećanje separatističkih osjećaja baziranih na nacionalizmu. Posljedni esej *Dekonstrukcija i rekonstrukcija* Mamie Locke analizira položaj crne (afričko-američke) žene u doba poslije borbe za građanska prava crnaca. Epilog, posvećen

budućnosti crne i multirasne politike u SAD, nudi nam pretpostavke u kojem će se pravcu kretati multirasni odnosi u Americi u 21. stoljeću, s time da je prva važna pretpostavka kako će US. Bureau of the Census, ograničen rasnim kategorijama morati razmisliti o novim nazivima za termine "crn", "multirasn" i "dvorasn".

Zbirka eseja može poslužiti kao prizma kroz koju ćemo sagledati crnačku i multirasnu politiku u suvremenoj Americi. Urednicima je bila nit vodilja izdati zbirku esaja koja bi anticipirala buduće događaje i kontroverze i otkrila pitanja oko kojih će se u godinama koje dolaze voditi najveće diskusije. Stoga ovu knjigu preporučamo znanstvenicima, polaznicima poslijediplomskih studija i na kraju studentima koji bi željeli dobiti iscrpne informacije o crnačkoj i multirasnoj politici u Sjedinjenim Američkim Državama.

Lidija Kos-Stanišić